

Marek Bielecki, Leszek Romanowski

Historia Sekcji Chirurgii Ręki Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego – Addendum 2008

Chirurgia ręki jest jedną z najmłodszych gałęzi nauk chirurgicznych. Obejmuje zagadnienia związane z restytucją zaburzonych czynności całej kończyny górnej w następstwie wad wrodzonych, urazów i rozmaitych schorzeń.

Chirurgia ręki wyłoniła się jako podspecjalność z chirurgii ortopedycznej, chirurgii ogólnej, a także chirurgii plastycznej.

W Europie rozwój chirurgii ręki nastąpił po II wojnie światowej. Konkurowały wówczas ze sobą szkoła angielska z Pulvertaftem, Stackiem i Parksem ze szkołą francuską reprezentowaną przez Iselina, Verduna i Tubianę.

W Polsce prekursorem i organizatorem chirurgii ręki był profesor Hieronim Strzyżewski z Poznania, który po pobytach w ośrodkach anglosaskich rozpoczął działalność w Klinice Ortopedycznej w Poznaniu. Profesor Strzyżewski był organizatorem pierwszej w kraju Kliniki Chirurgii Ręki Akademii Medycznej (1970 r.).

25 maja 1966 roku Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego powołał do życia Sekcję Chirurgii Ręki z siedzibą w Poznaniu. Pierwsze zebranie Sekcji Chirurgii Ręki odbyło się w Poznaniu 12 listopada 1966 roku. Miło charakter organizacyjny, ustalający cele działania sekcji. Wybrano na nim pierwszy zarząd Sekcji. W zebraniu wzięli udział: prof. W. Dega, doc. J. Tomaszewska, doc. A. Hławaty, dr J. Bieniek, dr J. Jakubowski, dr S. Jakubowski, dr A. Jurczyk, dr J. Kamiński, dr T. Paradystal, dr D. Sarnecka, dr A. Seyfried, dr H. Strzyżewski, dr W. Woźny, dr W. Zderkiewicz. Referat programowy „Zadania Sekcji Chirurgii Ręki i jej sprawy organizacyjne” wygłosił dr H. Strzyżewski. W trakcie zebrania opracowano założenia statutu Sekcji i wybrano Zarząd Sekcji w składzie:

Przewodniczący: dr med. Hieronim Strzyżewski
V-ce przewodniczący: doc dr med. Antoni Hławaty
Sekretarz: dr med. Wojciech Woźny
Kolejnymi przewodniczącymi Sekcji byli:

1971	Józef Kamiński,
1973	Hieronim Strzyżewski,
1979	Sylwester Jakubowski,
1981	Bolesław Nagay,
1985	Władysław Manikowski,
1989	Alfred Oźga,

1991	Jan Skowroński,
1993	Władysław Manikowski,
1998	Bogusław Baczkowski,
2002	Leszek Romanowski,
2005	Marek Bielecki.

Aktualny skład Zarządu Sekcji Chirurgii Ręki:
Przewodniczący Zarządu: dr n. med. Marek Bielecki
V-ce przewodniczący Zarządu: prof. dr hab. med. Władysław Manikowski
Sekretarz Zarządu: dr Rafał Skowroński
Skarbnik Zarządu: dr n. med. Andrzej Kiciński
Członkowie Zarządu: dr n. med. Mariusz Bonczar, dr n. med. Andrzej Jasiński, dr hab. med. Piotr Prowans.

Kolejne drugie zebranie Sekcji Chirurgii Ręki Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego odbyło się w Gdańsku w 1967 roku, a jego tematyka dotyczyła urazów rąk. Wybór tematyki był bardzo trafny i zgromadził wielu zainteresowanych. Odbywające się systematycznie Zebrania Sekcji Chirurgii Ręki, ze względu na rosnące zainteresowanie, jak również rosnącą liczbę wygłaszanych prac, zostały przekształcone w Sympozja Chirurgii Ręki. W roku 1999 wraz z I założycielskim Kongresem Polskiego Towarzystwa Chirurgii Ręki odbyło się XXXII Sympozjum Sekcji Chirurgii Ręki Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego.

Sekcja Chirurgii Ręki w istotny sposób przyczyniła się do rozwoju chirurgii ręki w Polsce. Powstały oddziały zajmujące się głównie chirurgią ręki. Pierwsza Klinika Chirurgii ręki powstała w Poznańskiej Akademii Medycznej w 1970 roku. Działała w ramach Instytutu Ortopedii i Rehabilitacji. Organizatorem był pierwszy przewodniczący Sekcji Profesor Hieronim Strzyżewski (1926-1981). Profesor Strzyżewski był nie tylko organizatorem Kliniki, jest również ojcem chirurgii ręki w Polsce.

We Wrocławiu, również w 1970 roku, powstał pierwszy w Polsce, wydzielony pododdział chirurgii ręki. Jego organizatorem był profesor Henryk Kuś. W 1967 roku do Sekcji Chirurgii Ręki został przyjęty dr Bolesław Nagay, późniejszy jej Przewodniczący oraz twórca chirurgii ręki w Szczecinie. Profesor Nagay posiada Dyplom Pioniera w chirurgii ręki nadawany przez Światową Federację Towarzystw Chirurgii Ręki. Jest to nie tylko osobiste wyróżnienie

Profesora Nagaya, jest to również duże wyróżnienie dla działań polskiej chirurgii ręki i jej Sekcji. Członkiem Sekcji był Profesor Ryszard Kocięba – były kierownik Ośrodka Mikrochirurgii, Replantacji i Chirurgii Ręki w Trzebnicy. To w Trzebnicy przeprowadzano pierwsze w Polsce replantacje kończyn górnych i dolnych. Należy dodać, że były to jedne z pierwszych replantacji w Europie. W roku 2006 następcą Profesora Kocięby – dr Jerzy Jabłecki przeprowadził pomyślnie pierwszą w Polsce, a 26 na świecie transplantację ręki od zmarłego dawcy. Również prężnie rozwijały się ośrodki chirurgii ręki w Białymstoku oraz w Gdańsku. Profesor Jan Skowroński, kierownik Kliniki Ortopedii w Białymstoku był Przewodniczącym Sekcji Chirurgii Ręki w latach 1991-1993. Ośrodek Profesora Skowrońskiego popularyzował w kraju, a także za granicą, rekonstrukcję nerwów obwodowych metodą bezpośredniej neurotyzacji nerwowo-mięśniowej.

Istotny wkład w rozwój Sekcji i polskiej chirurgii ręki ma chirurgia plastyczna. Prace wygłaszane przez referentów z oddziałów warszawskich czy z Polanicy spotykały się zawsze z dużym zainteresowaniem. Na uwagę zasługuje też współpraca Sekcji Chirurgii Ręki z Sekcją Neuroortopedii. Profesor Jan Haftek jest dużym autorytetem w dziedzinie leczenia uszkodzeń nerwów obwodowych. Liczne publikacje Profesora stanowią podstawę wiedzy na temat sposobów leczenia urazów nerwów i są cytowane w najznamińszych pracach.

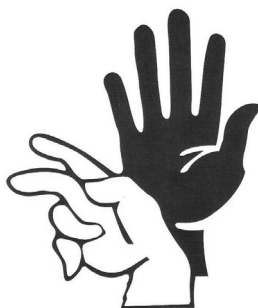
Ukazujący się systematycznie Biuletyn Informacyjny Sekcji Chirurgii Ręki był redagowany przez Profesora Strzyżewskiego i Dr Woźnego. Ze względu na zainteresowanie chirurgią ręki i konieczność dotarcia do szerszego grona czytelników, biuletyn został w roku 1983 przekształcony w czasopismo Polish Hand Surgery. Obecnie w/w czasopismo ukazuje się w dwujęzycznej formie i jest oficjalnym czasopiśmie Sekcji, a także Polskiego Towarzystwa Chirurgii Ręki. Twórcą i redaktorem naczelnym jest profesor Jan Skowroński, kierownik Kliniki Ortopedii i Traumatologii w Białymstoku. W systematycznie ukazującym się czasopiśmie publikowane są prace członków Sekcji Chirurgii Ręki, Towarzystwa Chirurgii Ręki, a także innych autorów z Polski i renomowanych ośrodków zagranicznych (Ryc. 1).

Sekcja Chirurgii Ręki jest czynnym członkiem Europejskiej i Światowej Federacji Towarzystw Chirurgii Ręki. Członkowie Sekcji biorą aktywny udział w zjazdach i kongresach na całym świecie. Wygłaszają referaty i prowadzą sesje naukowe. O znaczeniu Sekcji świadczy zaproszenie jej członków jako wykładowców na najważniejsze zjazdy i kongresy: 7th Congress of the International Federation of Societies for Surgery of the Hand, Vancouver 1998 – Manikowski, Romanowski; 4th International Congress Asian Pacific Federation of Societies for Surgery of the Hand, Seoul 3-6 marca 2002 – Romanowski; European Federation of National Associations of Orthopaedics and Traumatology, Rhodes 2001

PL ISSN – 0860 - 2204

POLISH SOCIETY
FOR SURGERY OF THE HAND

POLISH HAND SURGERY

2006

– BIAŁYSTOK –

t. 38

Ryc. 1. Czasopismo Polish Hand Surgery ukazuje się od 1983 roku\

– Skowroński (instructional course lecture); 9th Congress of the International Federation of Societies for Surgery of the Hand – Romanowski, Żyłuk; 4th Congress of the World Society for Reconstructive Microsurgery, Athens 2007 – Molski).

Sekcja Chirurgii Ręki wraz z Towarzystwem Chirurgii Ręki organizuje wspólnie sympozja i konferencje z udziałem gości z zagranicy. W 2006 roku w Szczecinie odbyło się już 3 Polsko-Niemieckie sympozjum Chirurgii Ręki, którego organizatorem był prof. Andrzej Żyłuk. W roku 2007 w Krakowie miało miejsce I Międzynarodowe Sympozjum Polsko-Francuskie. Poświęcone było szczególnie trudnym przypadkom schorzeń i urazów kończyny górnej. Organizatorem w/w sympozjum był dr Mariusz Bonczar.

Znaczenie polskiej szkoły Chirurgii Ręki zostało docenione na forum międzynarodowym. Po raz pierwszy w historii kolejny, XIV Międzynarodowy Kongres Federacji Europejskich Towarzystw Chirurgii Ręki (14th International Congress of Federation of the European Societies for Surgery of the Hand; www.fesh2009.pl) odbędzie się w przyszłym roku w kolebce polskiej chirurgii ręki w Poznaniu (3-6 maj 2009 r.). To bardzo duże i znamienite wyróżnienie dla Sekcji i Towarzystwa Chirurgii Ręki w Polsce i ważne historyczne wydarzenie na arenie międzynarodowej.

W dziedzinie chirurgii ręki bardzo istotą funkcję spełnia właściwa pooperacyjna rehabilitacja pacjenta. Duże zasługi na polu klinicznym, a także eksperymentalnym przypisać należy profesorowi Pieniżkowi z Małopolskiego Centrum Rehabilitacji Ręki. Oddział prowadzony przez Profesora może być wzorem dla wielu oddziałów czy też poradni rehabilitacyjnych w naszym kraju. Małopolskie Centrum Rehabilitacji Ręki jest ujęte w rejestrze Światowej Konfederacji oraz Europejskiej Federacji Towarzystw Terapeutów Ręki.

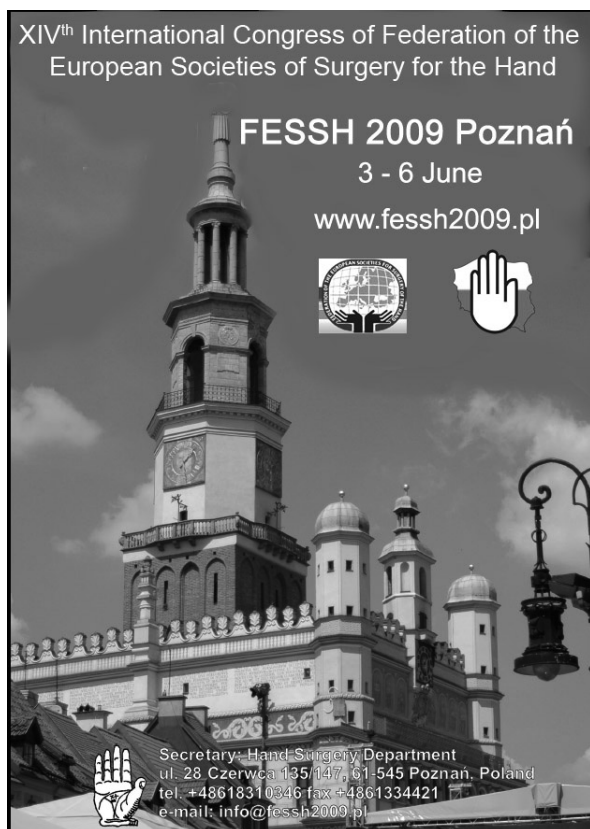
Od chwili powstania Sekcji zorganizowano 34 sympozja, na których wraz z zaproszonymi gośćmi z Polski i całego świata omawialiśmy problemy związane z leczeniem operacyjnym i rehabilitacją chorych ze schorzeniami, urazami i wadami wrodzonymi kończyn górnych. Wygłosiliśmy setki prac, opracowaliśmy metody leczenia, wykonaliśmy wiele pionierskich operacji ratujących zdrowie naszych chorych. W roku 1967 Sekcja liczyła 28 członków. Aktualnie liczy 142 członków. Należy się spodziewać, że wspólne działanie Polskiego Towarzystwa Chirurgii Ręki oraz Sekcji Chirurgii Ręki Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego w dalszym ciągu będzie podnosić poziom wiedzy, a tym samym poziom leczenia naszych chorych.

Robert Splawski

Historia Sekcji Chirurgii Ręki Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego – Addendum 2013

W trakcie walnego zebrania sekcji 30 listopada 2009 roku wybrano kolejny zarząd. Otrzymał on także aboslutorium na lata 2011-13 w trakcie kolejnego zebrania które odbyło się w Bydgoszczy 16 września 2011 roku w trakcie VI Zjazdu Polskiego Towarzystwa Chirurgii Ręki. W skład Zarządu weszli: Przewodniczący dr n. med. Robert Splawski, V-ce przewodniczący dr n. med. Andrzej Jasiński, Sekretarz – dr Marek Stawniak, Skarbnik dr n. med. Leszek Kaczmarek. Członkowie Zarządu: dr hab. med. Marek Bielecki, dr n. med. Jan Franiel, dr Paweł Nowicki. Działania Sekcji skupiają się na szkoleniu osób specjalizujących się. Główny ciężar przejmują

na siebie Katedra Traumatologii Ortopedii i Klinika Chirurgii Ręki w Poznaniu oraz Samodzielny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. Dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich. Sekcja brała czynny udział w XXXIX Zjedzie PTOiTR w Rzeszowie, gdzie przedstawiono zagadnienia związane z diagnostyką i najczęstszymi dolegliwościami w obrębie nadgarstka. Corocznie sekcja współuczestniczy w tworzeniu kursów mikrochirurgii i chirurgii ręki odbywających się w poznańskiej Klinice Chirurgii Ręki. Tak więc szkolenie i nauka jest dziś głównym celem działalności sekcji. Sekcji Chirurgii Ręki liczy obecnie 112 członków.

Ryc. 1. Plakat FESSH 2009 Poznań

Ryc. 2. Logo FESSH 2009 Poznań

Ryc. 3. Organizatorzy FESSH 2009 Poznań, pracownicy Kliniki Traumatologii, Ortopedii i Chirurgii Reki w Poznaniu. Od lewej, rząd górny: Marcin Wojtaszek, Agnieszka Herbiak-Wojciech, Aleksandra Jurczyk, Marek Stawniak, Jan Długosz, Piotr Czarnecki, Przemysław Lubiatowski, Maciej Jaruga, Piotr Ogrodowicz, Jacek Zielke, Robert Szałowski, od lewej, rząd dolny: Leszek Romanowski, Jerzy Wiese, Paweł Surdział, Marcin Redman, Ewa Lisiewicz, Leszek Kaczmarek

Ryc. 4. Prezentacje naukowe podczas sesji